

Oorlogsgeheimen

Tim Seerden

Jacques Vriens

Van Holkema & Warendorf

Inhoudsopgave

- **Informatie over de schrijver** *Pagina 3*
- **Titel en ondertitel** *Pagina 4*
- **Genre** *Pagina 5*
- **Hoofdpersonages** *Pagina 6*
- **Verhaalopbouw** *Pagina 7*
- **Samenvatting van de inhoud** *Pagina 8*
- **Leeservaring** *Pagina 10*

Informatie over de schrijver

Bron: www.jacquesvriens.nl

Jacques Vriens (1946) is één van de bekendste en succesvolste auteurs van kinderboeken in Nederland. Hij werd geboren in Den Bosch en verhuisde in 1952 naar Helmond, waar zijn ouders een hotel begonnen.

Bij het hotel hoorde een toneelzaaltje. Daar voerde Jacques samen met vriendjes en vriendinnetjes toneelstukken op. Ze verzonnen dan een verhaal en speelden dat voor de andere kinderen uit de buurt. De voorstellingen draaide nogal eens op ruzie uit, omdat sommige spelers zich niet aan hun rol hielden. Ineens wilde iemand geen heks meer zijn of voor boef spelen.

Op een dag besloot Jacques (hij was toen acht jaar) alles op te schrijven, zodat iedereen voortaan precies wist hoe het toneelstuk in elkaar zat.

Zo ontdekte Jacques dat hij schrijven erg leuk vond en hij begon ook verhalen te schrijven. Het werd een echte hobby. Op de middelbare school werd hij al snel lid van de schoolkrantredactie en hij deed ook mee met verschillende verhalenwedstrijden. Op zijn zestiende verhuisde hij met zijn moeder naar Amsterdam. Daar maakte hij de HBS (een soort Havo) af en volgde daarna 'de kweekschool' (dat heet nu PABO, de opleiding tot onderwijzer).

Op de HBS en op de kweekschool deed hij volop mee met het schooltoneel en schoolcabaret waarvoor hij ook teksten schreef. Na zijn opleiding werkte hij met veel plezier in het basisonderwijs en was ook nog negentien jaar directeur van twee verschillende scholen.

Eerst in Abcoude op de OBS De Manse en later in het Brabantse Bakel op OBS De kleine kapitein. Het onderwijs maakte hem enthousiast voor kinderboeken. En inspireerde hem natuurlijk voor zijn grote schoolverhalen en Meester Jaap.

Titel en ondertitel

Het boek heeft de titel "Oorlogsgeheimen".

De betekenis van de titel van dit boek hangt samen met een gebeurtenis in het verhaal:

Tuur en Maartje hebben geheimen die ze elkaar vertellen.

Ik vind deze titel goed bij het boek passen, omdat het gaat over grote geheimen die worden verteld, in oorlogstijd. Tuur verteld Maartje zijn geheim, dit gaat over het feit dat zijn ouders in het verzet tegen de Duitsers zitten. Maartje verteld Tuur haar geheim, dit gaat over het feit dat ze eigenlijk Joods is, haar echte naam Tamar is, ondergedoken zit en een varkentje verstoppt heeft zitten.

Ik vind het een spannend en leuk boek om te lezen. Naast het lezen van het boek, heb ik ook de boekverfilming bekeken. Dit heeft het voor mij duidelijker gevisualiseerd en hierdoor werd de boekbeleving groter.

De drie belangrijkste gebeurtenissen in het verhaal zijn:

- *Maartje en Tuur vertellen elkaar de geheimen.*
- *Lambert verraad Maartje.*
- *Maartje wordt opgepakt en meegenomen door de Duitsers.*

Genre

Dit boek valt onder verschillende Genres.

De vier genres die ik heb kunnen vinden waren:

- *Oorlogsfilm*
- *Dramafilm*
- *Kinderen/familie*
- *Historische fictie*

Het verhaal speelt zich af in de Tweede wereldoorlog, de laatste twee jaren om precies te zijn.

Dit was 1943 en 1944, verder is de verhaallocatie Zuid-Limburg.

De volgorde van het verhaal is chronologisch.

Het begint met een luchtalarm dat af gaat en langzaam aan bouwt het verhaal zich op.

Zo af en toe wordt er in het verhaal teruggekeken naar een eerder moment, om een gebeurtenis duidelijker te maken. Ook wordt er dan teruggekeken naar bijvoorbeeld de gedachten van de personages.

Het boek is heel duidelijk geschreven en het verhaal is goed te begrijpen.

Hoofdpersonages

In dit boek bevinden zich vier hoofdpersonages. Deze komen in ongeveer het hele boek voor.

De personages worden meestal met achternaam genoemd.

Tuur Ramakers

Tuur is een normale Limburgse jongen die een normaal leven lijdt, tot dat de oorlog begon.

Het is een hele eigenwijze en nieuwsgierige jongen die van alles het fijne wilt weten. In de oorlog gaat hij veel op ontdekkingsjacht naar informatie over de Duitsers. Ook is hij verliefd op Maartje, waar hij later een relatie mee krijgt.

Leo Ramakers

Leo is de broer van Tuur Ramakers. Hij zit bij het verzet, net als zijn vader.

Maartje Holtermans / Tamar

Maartje is een meisje uit IJmuiden dat bij haar oom en tante woont.

Uiteindelijk blijkt ze helemaal niet Maartje te heten, en zijn het haar oom en tante niet.

Ze is joods en heet 'Tamar', ze komt uit Amsterdam.

Lambert Nijskens

Lambert is de jongen in de klas van Tuur. Hij is de zoon van 'Nijskens' die NSB'er is en later ook tot burgemeester wordt benoemd door de Duitsers. Lambert zit ook in de Jeugdstorm van de NSB en is erg voor de Duitsers. Tuur kan hem niet uitstaan want Lambert heeft een hekel aan Maartje. Lambert heeft Maartje namelijk verkering gevraagd, maar die geweigerd.

Verhaalopbouw

Chronologisch en niet-chronologisch

Het verhaal staat in een chronologische volgorde.

Het verhaal wordt verteld in de volgorde van de gebeurtenissen, maar wel met enkele terugblikken.

Algemene verhaalstructuur

Er is ook in dit verhaal gebruik gemaakt van een verhaalstructuur.

Het verhaal wordt verteld op een manier alsof je er bijna zelf bij bent.

Ook worden alle personages goed toegelicht.

Motorisch moment

Ieder verhaal bevat een motorisch moment. In dit verhaal is dat wanneer Tamar aan Tuur verteld dat ze eigenlijk Joods is.

Verhaallijnen

Het hele verhaal bestaat uit verhaallijnen. Het bevat een centrale verhaallijn en in de loop van het verhaal komen er telkens bij. Tuur heeft de centrale verhaallijn. De andere verhaallijnen zijn van andere personages, zoals Maartje/Tamar.

Samenvatting

Het is eind 1945 in een normaal dorpje in Zuid-Limburg.

De oorlog loopt op zijn einde maar er wordt nog hevig gevochten. Op een nacht gaat het luchtalarm af en hier schrok Tuur van wakker, hij moet samen met zijn zes andere broers en zussen en zijn ouders schuilen in de kelder van Nijskens.

Nijskens is de burgemeester van het dorp en is lid van de NSB (Nationaal Socialistische Beweging).

Tuur is bang om geraakt te worden door de bommenwerpers en rent daarom snel de straat over. Als ze eenmaal in de kelder zitten horen ze een grote knal waardoor iedereen bang wordt en schrikt.

Er verandert steeds meer in het leven van Tuur. Tante Anna komt bij hen thuis wonen want haar eigen dorp is bezet door de Duitsers. Ze moeten steeds meer letten op het eten, omdat er een voedseltekort is. Er is een nieuw meisje bij Tuur in de klas. Haar naam is Maartje en ze raakt al snel bevriend met Tuur.

Tuur beleeft samen met Maartje verschillende 'avonturen' zoals:

- Kijken bij het neergestorte vliegtuig.
*De Duitsers hebben een Engels vliegtuig neergehaald.
Het vliegtuig is neergestort maar de piloot heeft zichzelf kunnen redden door met een parachute uit het vliegtuig te springen.*
- Kijken bij de afgebrande boerderij van boer Severijns, waar Tuur's broer werkt.

Maartje vindt dat geheimen aan elkaar vertellen ook bij verkering hoort.

Daarom vertelt Tuur aan haar dat hij ontdekt heeft dat een Engelse piloot die met zijn vliegtuig neergestort is bij hem op zolder verstopt zit.

Echter, Maartje heeft zelf ook een aantal geheimen:

- Haar naam is eigenlijk niet Maartje.
- Maartje's echte naam is Tamar Cohen, een Joodse naam.
- Ook komt ze helemaal niet uit IJmuiden, en zijn haar oom en tante helemaal niet haar echte familie.

Maartje heeft bij haar 'oom en tante' een geheim zolderkamertje. Onder het bed wat daar staat, ligt een doos. Daarin zitten allemaal voorwerpen die te maken hebben met Maartje/Tamar.

Lambert, de zoon van de burgemeester, praat op school slecht over de Joden. Hij laat zich negatief uit tegen zijn klas- en schoolgenoten. Daardoor krijgt de rest van de klas- en school een slecht beeld over de Joden. Even later wordt zijn broer Leo wordt opgehaald om in militaire dienst te gaan bij de Duitsers.

Hij weet gelukkig te ontvluchten maar wanneer hij zijn eten en het briefje van Tuur komt ophalen waarin staat dat de bevrijding dichtbij is, daarna wordt hij opgewacht door de Duitsers. Hij schiet bij zijn vlucht één van de Duitsers dood en dan moet ook Tuur en zijn familie vluchten. Ze vluchten naar de mergelgrotten in het bos en moeten daar blijven tot het einde van de oorlog.

Wanneer ze op een dag voor de grot aan het eten zijn, komt er een persoon uit de bosjes. Het blijkt Roeland te zijn de broer van Lambert uit de familie Nijskens. Roeland heeft voor de Duitsers gevochten en vertelt aan hen dat hij door zijn verwonding moest helpen bij de kampen waar de joden naartoe werden gebracht.

Dan hoort Tuur eindelijk de waarheid over de kampen. Ze houden Roeland gevangen in de grot en even later wordt hun dorpje bevrijd van de Duitsers en kunnen ze terug naar huis.

Tuur hoort niets meer van Maartje/Tamar totdat jaren later wanneer Tuur getrouwd is en zelf kinderen heeft, een jongeman voor de deur staat bij zijn ouders. Het blijkt het broertje te zijn van Maartje/Tamar.

Hij vertelt Tuur dat Tamar en zijn ouders omgekomen zijn in de kampen. Tuur kan hem de doos geven van Tamar die hij zorgvuldig heeft bewaard. Hij vertelt Daniël, het broertje van Maartje/Tamar, dat hij Tamar nooit is vergeten en ook zijn eigen dochter Tamar heeft genoemd.

Lees Ervaring

Ik heb voor het boek 'Oorlogsgeheimen' gekozen omdat mensen uit mijn klas het hebben aangeraden om te lezen.

Ik heb ook een boekverslag gemaakt over het boek 'Oorlogswinter'.

Normaal heb ik niet veel met informatie over de oorlog en alles daar omheen, Toch spreken dit soort boeken en films mij wel aan.

Toen ik begon met het lezen van dit boek vond ik het al prettig om te lezen.

Normaal heb ik dit niet. Ik vond het prettig om te lezen omdat:

- Het boek begon met een duidelijk intro over de beginsituatie. Hierdoor wordt je rustig het verhaal in geleid in plaats van direct in de probleemsituatie te belanden zoals ik dat vaker bij andere boeken ervaar.
- De hoofdpersonages worden duidelijk beschreven in het verhaal waardoor je een duidelijk beeld krijgt van de personen die in het verhaal voorkomen.
- De gebeurtenissen worden duidelijk omschreven waardoor het ontzettend makkelijk te begrijpen is.
- Het boek is geschreven in chronologische volgorde. Dit is erg fijn omdat je dan niet telkens "heen en weer getrokken wordt" in het verhaal.
- Het verhaal is geschreven met als thema 'kinderen in de oorlog'. Dit maakt het enigszins herkenbaar, zoals bepaalde acties die Tuur uitvoert waarvan ik deze zelf ook zo of anders zou doen. Hierdoor kan ik relativeren.

Als ik dit boek zou moeten beoordelen met een cijfer, dan krijgt het een:

8,5